

Uspostavljanje kompostiranja i selektivnog odlaganja otpada u opštinama
Kotor, Tivat, Budva i Herceg Novi

PRIMARNA SELEKCIJA OTPADA

Projekat "Uspostavljanje kompostiranja i selektivnog odlaganja otpada u opštinama Kotor, Tivat, Budva i Herceg Novi" realizuje JKP Kotor u saradnji sa KSJP Budva, JKP Tivat, KSP Herceg Novi i NVO Eko Centar DELFIN, u okviru programa Inter-Municipal Development Grants Programme IPA 2011 Support to Local Self Government Reform III.

Razvrstavanje, odnosno sortiranje otpada može da bude primarno i sekundarno. Primarno podrazumijeva da se otpad razvrstava po vrsti na samom izvoru nastanka (u kući, školi, kancelariji, fabrici, ulici, restoranu...), dok sekundarno podrazumijeva da se iz otpada, koji je mješavina svih različitih odbačenih materijala i predmeta, dobija materijal za dalje korišćenje, ali kao takav teži je za preradu

Uvijek postoji način!!!

Sopstvene želje primarno zavise od nas, bitno je samo primarno selektovati svoje prioritete.

Nedostatak jedne kese ili kontejnera neće nas spriječiti da ostvarimo svoje prioritete, zar ne???

Zato je veoma značajno da prvi korak u selekciji otpada bude na „suvi“ i „mokri“, na mjestu njegovog nastanka, odnosno u domaćinstvima i poslovnim objektima.

- Suvi otpad čine sve vrste plastičnih proizvoda, papir, karton, stiropor, tetrapak ambalaža, metal, tekstil, obuća i staklena ambalaža.
- Mokri otpad čine ostaci hrane, voća i povrća, trava, cvijeće, zemlja, lišće, pepeo, fiziološki otpad (pelene, higijenski ulošci)

Možemo mi mnogo više od toga ali je neophodno da malo razmislimo, prije nego što pročitane dnevne novine i grizak od jabuke ubacimo u istu kesu za otpad

Primarna selekcija umanjuje više od 25 odsto otpada koji ide na deponiju. Otpad koji se sortira u primarnoj selekciji može ići direktno na reciklažu. Osim što se ostvari ušteda na transportu i deponovanju, ostvari se zarada i od sekundarnih sirovina koje se dobijaju reciklažom sortirano otpada. Oko 75 odsto otpada ide dalje, na sekundarnu selekciju, koja iz otpada izvlači još više dobiti.

Iz otpada se izvlači: reciklaža, energetska iskoristavanje, kompostiranje (korišćenje organskih materijala za pravljenje komposta od kojeg se dalje preradom izrađuje humus, đubrivo i sl). Konačno, samo ono što preostane odvozi se na deponiju.

Iz otpada se izvlači: reciklaža, energetska iskoristavanje, kompostiranje (korišćenje organskih materijala za pravljenje komposta od kojeg se dalje preradom izrađuje humus, đubrivo i sl). Konačno, samo ono što preostane odvozi se na deponiju.

Upravljanje otpadom mora se srovoditi na način da nema:

- opasnosti po ljudsko zdravlje,
- opasnosti za biljni i životinjski svet,
- zagađenja životne sredine: voda, mora, tla, vazduha, iznad propisanih graničnih vrijednosti,
- nekontrolisanog odlaganja i spaljivanja,
- nastajanja eksplozije ili požara,
- stvaranja buke i neugodnih mirisa,
- pojavljivanja i razmnožavanja štetnih životinja i biljaka i razvoja patogenih organizama,
- narušavanja javnog reda i mira
- negativnog uticaja na područja od posebnog interesa (zaštićena prirodna i kulturna dobra)

Efikasno korištenje otpada može značajno smanjiti potrebe za primarnim sirovinama i energentima, uz istovremenu uštedu životnog prostora i zaštitu životne sredine.

JKP Kotor

Škaljari bb, 85330 Kotor
Tel/fax: +382 032 325 677
www.jkpkotor.com

JKP Tivat

Luke Tomanovića 7, 85320 Tivat
Tel/fax: +382 32 671 527
+382 32 671 039
+382 32 672 852
www.komunalnotivat.com

KSJP Budva

Trg Sunca br. 1, 85310 Budva, Crna Gora
Tel/fax: +382 33 452 562
+382 33 452 512
+382 33 452 082
www.ksjp.me

KSP Herceg Novi

Marka Vojnovića 1, 8534 Herceg Novi
Tel/ fax: +382 31 324 999
+382 31 321 715
+382 31 324 551

Eko Centar DELFIN

Rakite - Poslovni centar ,85330 Kotor
Tel/fax : +382 67 288 608
+382 69 257 041
+382 32 301 316
www.ecodelfin.com